

Силабус курсу
Банківська справа

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма - «Фінанси, банківська справа та страхування»

Рік навчання: 2, Семестр: 3

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

ППП

Керівник курсу

к.е.н., доцент Гончар Галина Петрівна

Контактна інформація

h.honchar@wunu.edu.ua, +380973409395

Опис дисципліни

Дисципліна «Банківська справа» охоплює теоретичні та практичні основи функціонування банківської системи, її структуру, роль у фінансовій системі держави та механізми взаємодії з іншими суб'єктами економіки. У межах курсу студенти вивчають принципи організації діяльності центрального та комерційних банків, особливості проведення банківських операцій, управління ризиками, формування ресурсної бази, кредитування, інвестиційні та валютні операції. Значна увага приділяється нормативно-правовому регулюванню, сучасним технологіям у банківській сфері та тенденціям розвитку банківських послуг.

Метою дисципліни є формування у здобувачів освіти системного уявлення про банківську справу як ключовий елемент фінансової інфраструктури, розвиток навичок аналізу банківської діяльності, прийняття фінансових рішень та оцінки стабільності банківської системи. Вивчення курсу сприяє набуттю фахових компетентностей, необхідних для роботи у сфері фінансів, банківської справи, страхування та інвестицій, а також розумінню ролі банків у забезпеченні економічного зростання та фінансової безпеки держави.

Структура курсу

Години (лек./ прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Тема 1. Історичні аспекти виникнення і розвитку банківської справи	Мати сучасне уявлення про історичні етапи виникнення та розвитку банківської справи, здатність аналізувати еволюцію банківських інститутів і їх вплив на формування фінансової системи держави.	Тести, питання, ситуаційні завдання

2/2	Тема 2. Теоретичні основи організації банківської системи	Мати сучасне уявлення про теоретичні засади побудови банківської системи, її структуру, функції та роль у фінансовій системі держави, здатність аналізувати принципи взаємодії між центральними та комерційними банками.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 3. Центральний банк: структура, повноваження, інструменти	Ознайомитися зі структурою та функціями центрального банку; дослідити його повноваження у сфері монетарної політики; розглянути інструменти регулювання грошово-кредитної системи; проаналізувати вплив центрального банку на фінансову стабільність держави.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 4. Комерційні банки: структура, функції, діяльність	Знати організаційну структуру комерційних банків; розглянути основні функції та напрями їх діяльності; дослідити роль банків у кредитуванні та фінансовому посередництві; оцінити взаємодію комерційних банків з іншими суб'єктами фінансової системи.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 5. Державне регулювання банківської системи	Ознайомитися з механізмами державного регулювання банківської системи; дослідити роль центрального банку та інших регуляторних органів; розглянути моделі регулювання банківського сектору в Україні та світі; проаналізувати вплив регуляторної політики на стабільність фінансової системи та економічний розвиток держави.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 6. Формування ресурсів комерційного банку	Знати джерела формування ресурсної бази банку; дослідити структуру пасивів; розглянути механізми залучення коштів та управління ліквідністю	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 7. Кредитні операції комерційних банків	Ознайомитися з видами кредитних операцій; дослідити процес кредитування та оцінки кредитоспроможності; розглянути ризики та методи їх мінімізації.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 8. Розрахунково-касові операції комерційних банків	Розглянути види розрахунково-касових операцій; дослідити організацію платіжного процесу; ознайомитися з нормативними вимогами та технологіями обслуговування клієнтів.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 9. Діяльність банків у сфері інвестицій	Знати напрями інвестиційної діяльності банків; дослідити інструменти інвестування; розглянути ризики та оцінити ефективність інвестиційних рішень.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 10. Банківські операції з іноземною валютою	Ознайомитися з видами валютних операцій; дослідити механізми валютного регулювання; розглянути вплив валютних коливань на діяльність банку.	Тести, питання, ситуаційні завдання

2/2	Тема 11. Забезпечення фінансової стійкості банку	Знати показники фінансової стійкості; дослідити методи управління ризиками; розглянути стратегії забезпечення стабільності банківської установи.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 12. Нетрадиційні операції та банківські послуги	Ознайомитися з видами нетрадиційних банківських операцій; дослідити інноваційні фінансові продукти; розглянути роль банків у розвитку фінтех-послуг.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 13. Фінансовий аналіз та звітність діяльності банків	Знати методи фінансового аналізу; дослідити структуру фінансової звітності банку; розглянути показники ефективності та прибутковості	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 14. Стабільність банківської системи	Ознайомитися з чинниками стабільності банківської системи; дослідити роль регуляторів; розглянути механізми запобігання системним ризикам.	Тести, питання, ситуаційні завдання
2/2	Тема 15. Digital-технології у банківській сфері	Дослідити вплив цифрових технологій на трансформацію банківських послуг; ознайомитися з інструментами фінтеху, відкритого банкінгу та інтернет-банкінгу; розглянути виклики кібербезпеки та перспективи цифровізації банківської системи	Тести, питання, ситуаційні завдання

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Банківська система : підручник / [М. Крупка, Є. Андрущак, Н. Пайтра та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. М. Крупки. 2-ге вид., переробл. і доповн. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 524 с.
2. Банківська система: навчальний посібник / Н.С. Ситник, А. В. Сташишин, Н. З. Блащук-Девяткіна, Л. О. Петик; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.
3. Банківська справа: навчальний посібник / О. М. Колодізев, О. М. Рац, С. М. Киркач, К. М. Азізова. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 347 с.
4. Банківські операції: в схемах, таблицях, коментарях : навч. посібник. / уклад.: О.М. Гладчук, І.Я. Ткачук, В.М. Харабара. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 208 с.
5. Владика Ю., Приступко А. Інноваційні технології в банкінгу як спосіб підвищення ефективності використання ресурсів банківської установи. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-39>.
6. Вовчак О. Д. Банківська справа: навч. посіб. / О. Д. Вовчак, Н. М. Рушишин; відп. за вип. С. В. Пічи. Львів: Новий Світ-2000, 2020. 560 с.
7. Волкова В. В., Волкова Н. І. Гроші і кредит: навч. посіб. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 300 с.
8. Зарічна Н. Формалізація тенденцій розвитку та фінансової стійкості банківської системи України в умовах воєнного стану. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 1 (48). С. 214-219. URL: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-48-30>.
9. Іващук О.О., Забчук Г.М. Ризики банківської системи України в

умовах воєнного стану. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2022. Випуск 1-2. С. 41-52. URL: <http://ibo.wunu.edu.ua/index.php/iboen/article/view/539>.

10. Іващук О.О., Забчук Г.М., Сенів Б.Г. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Банківська справа». Тернопіль: Осадца Ю.В., 2022. 64 с.

11. Інструкція про порядок відкриття та закриття рахунків користувачам надавачами платіжних послуг з обслуговування рахунків: Постанова Правління НБУ від 29.07.2022. № 162. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-22#Text>.

12. Криховецька З.М., Левандівський О.Т. Сутність і напрями розвитку банківських інновацій. *Економіка і держава*. 2022. № 8. С. 56–61. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/13191>.

13. Людковська Ю., Абдуллаєва А. Оцінка сучасних тенденцій банківського кредитування в Україні протягом 2018-2023 років. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-109>.

14. Матвійчук Н., Жигар Н. Сучасні тенденції залучення депозитів банками України. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2023. № 3. С. 87-94.

15. Мещеряков А. А. Гроші та кредит (практикум): навчальний посібник / А. А. Мещеряков, Н. В. Архирейська. Дніпро : УМСФ, 2022. 171 с.

16. Мірошник Р., Кухта І. Діджиталізація банківської системи України в сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2023. Випуск 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-39>.

17. Монетарні важелі стимулювання розвитку економіки України: глобальні виміри та національні інтереси: монографія / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2021. 300 с.

18. Про банки і банківську діяльність: Закон України від від 07.12.2000 № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

19. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.

20. Про затвердження Інструкції про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні від 25.09.2018 № 103. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103500-18#Text>.

21. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 28.08.2001 р. №368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>.

22. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

23. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. №679- XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

24. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб: Закон України від 02.10.2012, № 5411-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>.

25. Прокопенко Н., Мирончук В., Шепель І. Принципи функціонування банківської системи України в умовах війни. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск

26. Руцишин Н. М., Пелех О. Р., Козак А. Р. Сучасний стан банківської системи України та перспективи її розвитку. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету*. Економічні науки. 2024. № 75. URL: <http://journals-lute.lviv.ua/index.php/visnyk-econom/article/view/1512/1423>.

27. Ситник Н., Прицак Я. Банківська система України в умовах війни: ризики та оцінка безпеки. *Молодий вчений*. 2023. № 6 (118). С. 94-98. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-6-118-19>.

28. Теслюк С., Матвійчук Н., Левчук А. Фінансова безпека банківських установ в умовах цифровізації. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск 60. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-117>.

29. Фінансова стабільність. Національний банк України: офіційний сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/stability>.

30. Шелудько С. А. Міжнародні стандарти банківської справи: навчальний посібник. К.: Видавничий дім «Кондор», 2020. 260 с.

31. 2023 banking and capital markets outlook. Deloitte Development LLC, 2022. 72p.

32. Chris Thomas. Leveling the playing field. Cloud modernization for regional banks. Deloitte Development LLC, 2020. 10 p.

33. Core Principles for Effective Islamic Deposit Insurance Systems. 2021. 81 p.

34. Digital banks in Asia Pacific: adding value to financial services? Deloitte Development LLC, 2020. 32 p.

35. Digital Transformation in Islamic Banking. Islamic Financial Services Board. 2020. 42 p.

36. Global Banking Annual Review 2022: Banking on a sustainable path. McKinsey & Company. 2022. 46 p.

37. Islamic Banking Bulletin. Islamic Banking Department State Bank of Pakistan. 2022. 25 p.

38. Kevin Laughridge, Ketan Bhole, Ram Nareddy. Opening banking through architecture re-engineering. Deloitte Development LLC, 2020. 10 p.

39. Scott Baret, Anna Celner, Monica O'Reilly, and Mark Shilling. COVID-19 potential implications for the banking and capital markets sector. Maintaining business and operational resilience. Deloitte Development LLC, 2020. 20 p.

40. The future of midsize banks. Deloitte Development LLC, 2021. 18 p.

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції інституту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, індивідуальне навчання, закордонне стажування)

навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції інституту.

Оцінювання

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Банківська справа» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна робота по темах 1-5	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих на практичних заняттях	Модульна робота по темах 6-15	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконання завдань тренінгу	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок за виконання завдань самостійної роботи	Тестові завдання (10 тестів по 3 бали за тест) – макс. 30 балів Задачі (2 задачі) – по 20 балів, макс. 40 балів Теоретичне питання – макс. 30 балів

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Модульна робота – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 5 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 5 балів, що в підсумку дає максимально 25 балів;

5 балів – за тест надано правильну відповідь.

практичних завдань: 1 завдання, за розв'язання студент може отримати від 0 до 25 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв'язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного питання: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Екзамен – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 3 бали, що в підсумку дає максимально 30 балів;

3 бали – на тест надано правильну відповідь.

практичних завдань: 2 задачі, за розв'язання кожної із яких студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв'язує практичне завдання і інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

5–14 балів – у достатньому обсязі володіє навчальним матеріалом, правильно розв’язує практичне завдання, але на додаткові контрольні запитання відсутня повна відповідь, допускає несуттєві неточності та фрагментарно (без аргументації) інтерпретує отримані результати, демонструє самостійність виконання.

1–4 балів – не в повному обсязі володіє матеріалом, фрагментарно розв’язує практичне завдання, допускає суттєві неточності, поверхнево його викладає, недостатньо розкриває зміст поставлених питань.

теоретичного питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на яке студент може отримати від 0 до 20 балів.

10–20 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–9 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90–100	відмінно
B	85-89	добре
C	75–84	добре
D	65–74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35–59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1–34	незадовільно з обов’язковим повторним курсом